
Minnesanteckningar

Nämndernas samrådsgrupp för personer med funktionsnedsättning

---

12 maj 2022

Nämndernas samrådsgrupp för personer med funktionsnedsättning protokoll

Plats och tid

Ljusgården, Rådhuset, 12 maj 2022, klockan 09.00–11.00

Närvarande

Helen Coughlin Sjögren (S)

Johan Asplund (KD)

Lars-Erik Benneck (M)

Tommy Gardell (S)

Sara Hultsten, nämndsekreterare,
samhällsbyggnadsförvaltningen

Jyrki Vainio, enhetschef teknikförvaltningen

Gösta Karlsson, synskadades riksförbund

Yvonne Larsson Bröstcancerföreningen Rosa

Anette Möllerström Funkisam/Strokeföreningen

Jenny Iversjö, avdelningschef teknikförvaltningen

Gustav Jansson Reumatikerdistriktet

Johan Seige, synskadades riksförbund

Jonathan Berenyi, trafikplanerare teknikförvaltningen

Sven-Åke Håkansson, enhetschef teknikförvaltningen

Lena Jacobsson, hjälpmedelskonsulent

Register

1	Mötet öppnas	4
2	Godkänna dagordningen	4
3	Information från tekniska nämnden och teknikförvaltningen- Cirkulationsplats Artillerigatan	4
4	Information från tekniska nämnden och teknikförvaltningen- Hjälpmiddelscentralen	5
5	Information från tekniska nämnden och teknikförvaltningen	6
6	Information från miljö-och byggnämnden och samhällsbyggnadsförvaltningen	8
7	Föregående minnesanteckningar	9
8	Övriga frågor	11
9	Mötet avslutas	12

1 Mötet öppnas

Ordförande Johan Asplund hälsar alla välkomna och öppnar mötet. Mötet inleds med att genomföra ett upprop.

2 Godkänna dagordningen

Ordförande Johan Asplund frågar om dagordningen kan godkännas.

Gösta Karlsson har skickat in en fråga om tillstånd för att få färdtjänst som läggs till punkten övriga frågor.

Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, vill lägga till frågor om gatubrunn och bussresor på punkten *Övriga frågor*.

Med de tilläggen så godkänns dagordningen.

3 Information från tekniska nämnden och teknikförvaltningen- Cirkulationsplats Artillerigatan

Trafikplanerare Jonathan Berenyi berättar och visar Powerpoint om arbetet med den planerade cirkulationsplatsen på Artillerigatan i Visby.

I nuläget är det en fyrvägs korsning på platsen med räcken som skiljer gång- och cykelpassagen från gatan. Det kommer att byggas en cirkulationsplats med bättre övergångar. Cirkulationsplatsen finns beskrivet i detaljplanen som togs fram för 12 år sedan. Cirkulationsplatsen tar ned hastigheten på trafiken. Det kommer att byggas tillgänglighetsanpassade gång- och cykelpassager. Byggstart under året och anläggningen planeras att vara färdig i december 2022.

Budgeten för projektet ligger på 4 miljoner och Region Gotland står för 50% och Trafikverket för 50%.

Det finns önskemål om tillgänglighetsanpassningar, och Region Gotland ser till att följa de senaste riktlinjerna när man bygger nytt.

Helen Coughlin Sjögren (S) frågar om infarten till bryggeriet/skattemyndigheten och Jonathan Berenyi svarar att den har varit uppe för diskussion och att den kommer att vara kvar.

Johan Asplund (KD) undrar om man kommer kunna hålla tidschemat. Jonathan Berenyi beskriver vad som ska göra och att till exempel finns det redan vägbanor.

Fråga om hur tillgängligheten kommer att vara under tiden och svaret är att det har varit uppe för diskussion. Det kommer vara öppet på någon av sidorna under hela byggprocessen.

Johan Seige, synskadades riksförbund, frågar om tillgängligheten och får till svar att det kommer att vara ledstråk runt och stopplattor.

Johan Asplund frågar Jenny Iversjö och Jonathan Berenyi om det är fler liknande projekt på gång. Jenny Iversjö svarar:

- Passagen vid Jägargatan/ Kung Magnus väg.
- Vid Södervärnsskolan finns det planer på att bredda gång- och cykelbanor höja passagerna, titta över bussfickor vid Kolonigatan. Projektet skjuts lite på framtiden. Gösta Karlsson, synskadades riksförbund, påpekar att trottoaren på motsatta sidan är smal.
- Gång- och cykelväg till flygplatsen. Planeras till år 2023.
- Riktlinjer och handlingsplan för lekplatser togs vid förra nämndsammanträdet i tekniska nämnden. Teknikförvaltningen kan komma och göra en dragnig vid nästa samråd i september.
- Trottoaren ut mot Hamnplan/Strandvägen är breddad (april-maj 2022) mellan Cramérgatan och Strandvägen. Asfaltsramper har anlagts för att möjliggöra en tillgänglig passage över Kaserngatan.

Johan Asplund önskar få en redovisning av vad som har gjorts. Rapporterar om projekt under tekniska nämndens punkt på dagordningen. Redovisar vad som har gjort, tittar på det och får återkoppling från samrådsgruppen.

4 Information från tekniska nämnden och teknikförvaltningen- Hjälpmedelscentralen

Enhetschef Sven-Åke Håkansson och Hjälpmedelskonsulent Lena Jacobsson berättade om arbetet på hjälpmedelscentralen.

Hjälpmedelskonsulent Lena Jacobsson förtydligade skillnaden mellan leveranstid och ledtid.

- Ledtiden är tiden för hela processen, från att en medborgare har ett behov till dess att behovet är tillgodosett. Här ingår forskrivningsprocessen som innehåller bedömning, behov, utredning, för att koma fram till vilken produkt som föreslås. Tiden för denna process beror på forskrivarorganisationen.
- Leveransenstiden är tiden från att hjälpmedelscentralen beställer varan och får den levererad till sig. Leveransenstiden är 6 dagar för datorer och fem dagar för kommunikationshjälpmedel. Lena arbetar med upphandlingar av hjälpmedel. Region Gotland har samma leveranstider

som i Stockholm. 5 dagar på standard hjälpmedel. På några avtal är leveranstiden 10 dagar för individanpassade hjälpmedel. Sven-Åke berättar att de har kortat ned tiden de senaste åren. Har varit problem under Coronapandemin.

Johan Seige, synskadades riksförbund, frågar om leveranstiden. Enhetschef Sven-Åke Håkansson svarar att hjälpmedelscentralen ansvarar för logistiken för produkten. Det är flera inblandade instanser för en produkt och alla instanser har en leveranstid.

Gösta Karlsson, synskadades riksförbund, tar upp frågan om datorer som hjälpmedel och det är endast i undantagsfall som datorer räknas som hjälpmedel. Det är IT som ansvarar för datorer. Det påtalas att datorerna inte fungerar efter att installationerna är gjorda.

Johan Asplund ställer frågan om hela kedjan behöver ses över när det gäller datorer för synskadade. Till åtgärdslistan läggs punkten *Levereras den utrustningen som synskadade behöver som sig bör? Är det en rimlig process?*

Helen Coughlin Sjögren (S) påtalar att processen för att få ett hjälpmedel tar för lång tid. Samrådsgruppen kommer att analysera hur vi går vidare, punkten läggs på åtgärdslistan.

Datorer räknas inte som hjälpmedel, tillbehör till datorer behövs och tar lång tid att få. Hjälpmedelscentralen hänvisar till att ta kontakt med Got-IT och Enhetschef för detta är Renée Adlertz, HSF.

5 Information från tekniska nämnden och teknikförvaltningen

Förutom arbetat med cirkulationsplats Artillerigatan och likande projekt tar Jenny Iversjö och Jonathan Berenyi upp:

- Parkeringsplats för rörelsehindrade vid Trossen är nu klar.
- Parkeringsplats för rörelsehindrade vid kruttornet är på gång.
- Arbetar med justeringar vid Artilleriet, upphöjning och passage över Greta Arvidssonsgatan. Mycket arbete på inom samma område just nu. Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, påtalar att trottoaren är för gångtrafikanter och trafikanterna blir upprörda av cyklister på vägbanan.

- Det pågår ett exploateringsprojekt på fastigheten Järnvägen vid Söderport. Det nybyggda området har fått ny belysning. Det planeras ett nytt sammanhängande tillgänglighetsanpassat stråk fram till busscentralen.

Jenny informerade om att teknikförvaltningen förutom statliga medel (medfinansiering) använder medel från potten för trafiksäkerhetsåtgärder och tillgänglighetsåtgärder (lätt avhjälpna hinder) i medfinansieringsprojekt. Frågan kom upp i samband med presentationen av projekt cirkulationsplats vid Östra Hansegatan/Artillerigatan. Medel finns fortfarande kvar för att fortsätta göra även mindre löpande förbättringar av befintlig infrastruktur. Kontentan är att alla pengar ur dessa potter inte går uteslutande till projekten.

Anette Möllerström, Funkisam/Strokeföreningen, uppmanar att rapportera till Funkisam om man ser något som behöver åtgärdas.

Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, tar upp att det är en smal passage vid trädallén utanför Gutavallen. Teknik förvaltningen svarar att det finns en gång- och cykelbana på andra sidan vägbanan som håller nivån.

Gösta Karlsson, synskadades riksförbund, lyfter frågan tillgänglighet runt hälsans stig. Återkommer till frågan vid genomgång av punkt 7 *Föregående minnesanteckningar*.

Jyrki Vainio, enhetschef teknikförvaltningen, berättar om rapporten över kollektivtrafiken på Gotland som har beställts. Rapporten är inte tillgänglig fysiskt än. Utredarna Ramböll har byggt om kollektivtrafiken från grunden. De har tittat på resmönster, sträckor, målpunkter och skillnader mellan sommar samt vinter.

Utredarna föreslår förändringar i både stadslinjenätet och landslinjenätet. Utökar upptagningsområdet och skapar knutpunkt vid busscentralen. I stadstrafiken räknar man på timmes trafik och på linje 1 på halvtimmestrafik. Turerna börjar tidigare och slutar senare vilket ger service fler timmar per dygn.

Bergkvara Buss har fått i uppgift att göra en kostnadsberäkning.

Om förändringar av kollektivtrafiken genomförs behöver nya hållplatser att tillgänglighets anpassas. Det är en fråga som kommer att utredas.

På landsbygden föreslås att vissa linjer tas bort på grund av att det inte finns underlag. Utredarna har tittat på naturliga knutpunkter och starka stråk, tex en östlig linje som ej går genom Visby.

Fråga om hur det kommer att se ut tillgänglighetsmässigt. Knutpunkterna kommer att vara fullt tillgänglighetsanpassade. Hållplatsutformningen är inte helt tillgänglighetsanpassade idag.

De ekonomiska konsekvenserna: Sparar på landsbygden men ökar på landet.

Johan Asplund påtalar att utformningen av kollektivtrafiken behöver koordineras med samhällsbyggnaden.

Helen Coughlin Sjögren (S) gör ett medskick med att tänka på dem med oregelbundna arbetstider. Jyrki Vainio svarar med att få medborgaren att välja bussen när det går.

Gustav Jansson, Reumatikerdistriktet, ställer frågor om bussar som drivs på el, biogas och fossilfritt. Jyrki Vainio svarar att elbussar är ett utvecklingsområde inom 10 år. Tommy Gardell (S) svarar på frågan om krav på fossilfritt i upphandlingen. Upphandlingen för färdtjänsten har samma krav. Jyrki Vainio svarar färdtjänst och sjukresor måste alltid vara tillgängliga. Det är inte lämpligt att köra el för en samhällstjänst och i beräkningarna behöver man räkna på ytterligheterna. Det nuvarande avtalet är på 4 år. Gustav Jansson, Reumatikerdistriktet, påtalar att Gotland är en ekokommun. Jyrki Vainio svarar att Gotland kommer att ha elfordon i framtiden.

Rapporten kommer att finnas i pappersform de närmsta veckorna. Tjänsteskrivelse och konsekvensanalyser kommer att behandlas i tekniska nämnden innan sommaren. I de skrivelserna kommer tillgänglighets anpassningar i busstrafiken finnas med.

6 Information från miljö-och byggnämnden och samhällsbyggnadsförvaltningen

Ingen tjänsteperson från miljö- och byggnämnden närvarade under samrådet.

Johan Asplund, ledamot i miljö- och byggnämnden informerar om följande:

- Samhällsbyggnadsförvaltningen jobbar nu med översiktsplanen 2040. Det kan kopplas till utredningen av kollektivtrafiken. Översiktsplanen 2040 är ett förslag på 350 sidor. Är översiktsplanen tillgänglig frågar sig Johan Asplund. Tommy Gardell (S) svarar att det är en omfattande plan. Jenny Iversjö, enhetschef, svarar att det olika nivåer på planen. En del delar är översiktliga och andra är på detaljnivå. teknikförvaltningen har lämnat synpunkter på Översiktsplanen.
- Som ni kan läsa i de gotländska tidningarna så ligger bygglovshandläggningen på enhet bygg efter i tid. Miljö- och byggnämnden ansöker u om tilläggsanslag för att anställa fler.
- Planärenden och byggärenden släpar efter. Diskuterar om området vid Kvarnåkershamn.

- Ny chef på bygglovsavdelningen, Patrik Österbring, har anställts.

Anette Möllerström, Funkisam/Strokeföreningen, frågar om det nya badhuset. Tommy Gardell (S) berättar att man tar fram underlag för en upphandling. Jenny Iversjö kan ta fram information om detta. Anette undrar när det kan vara klart och Tommy svarar år 2024 eller 2026. Frågan ligger hos Regionstyrelseförvaltningen och kulturberedningen. Anette Möllerström svarar att man väntar på en Rehabbassäng. Samrådsgruppen får information om att dagen efter kommer det vara samråd i Regionstyrelsen och kulturberedningen.

Anette Möllerström Funkisam/Strokeföreningen frågar vad som kommer att hända med gamla kortis på korpen och får inget svar.

Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, tar upp frågan om placeringen av badhuset och varför det ska ligga i stan. Jonathan Berenyi säger att badet ska vara tillgängligt för alla. Johan Asplund svarar att det är svårt att hitta byggbar mark i och runt om Visby.

7 Föregående minnesanteckningar

Föregående mötesanteckningar går igenom. Frågor som markerades med status avslutade senaste mötet 2022-02-16 tas inte upp i detta mötesanteckningar.

Fråga: Har man bytt skötbordet på handikapptoaletten på Grötlingbo udd till en brits för ombyte?

Återkoppling: Teknikförvaltningen inväntar på svar från Funkisam som skulle mäta på plats om det är möjligt. Inväntar också på att Funkisam ska testa rampen om den funkar mot halka, men har inte fått något svar än. Teknikförvaltningen har lagt i den för 3 säsonger sen för att undersöka om de ska arbeta med betongramper.

Status: Frågan kvarstår. Samrådsgruppen påpekade att en tillgänglighetskonsult bör anlitas av teknikförvaltningen, inte att Funkisam som ska göra bedömningen. Per Edman svarade att tidigare när konsulter anlitas har funktionshinderrörelsen påpekat att de inte gjort rätt bedömning. Gösta Karlsson berättade att Funkisam inte besökt platsen än. Kvarstår.

Fråga: Önskemål om att anlägga en trottoar på vänster sida från korsningen Neptungatan – Broväg norrut på Broväg, fram till rondellen. Saknas även övergångställen på sträckan.

Återkoppling: Detta ligger för närvarande inte med i investeringsplanen. Förstudier pågår vid Torslunden inför eventuell exploatering. Sker exploatering framåt tittar man även på lösningar utanför själva exploateringsområdet. Dagvattenfrågan är en stor fråga som behöver lösas i arbetet.

Jenny Iversjö informerar om att en förstudie pågår. Man tittar på hela området vid Torsslunden. En planhandläggares behov kommer in.

Status: Besvarat tills vidare. Samrådsgruppen föreslår att en trottoar byggs om exploateringen ligger långt fram i tiden. Jenny svarade att teknikförvaltningen har börjat undersöka hur gatan ska åtgärdas. Kvarstår.

Fråga: Ledstång vid Hällarna som slutar 50 cm före trappan.

Återkoppling: Det finns 4 ledstänger på Hällarna förvaltningen önskar återkoppling på vilken av dem som är problemet.

Jenny Iversjö informerar om att det inte är åtgärdat. Johan Seige, synskadades riksförbund, påtalar att det är en tillgänglighetsfråga. Jenny Iversjö tar med sig frågan. Det kan gå under *Enkelt avhjälpt hinder*.

Status: Avslutas.

Fråga: Hur går arbetet med entrén och ledfyren på Korpen. Den har tidigare stängts av för att den var för hög?

Inget har gjorts sedan frågan togs upp sist. Jenny Iversjö och Björn Sandqvist ska titta på ledstråken. Ledstråkets struktur är inte likaanpassad. Ledfyren behöver anpassas efter lokalen. Jenny Iversjö tar frågan vidare till fastighetsavdelningen. Björn Sandqvist, fastighetsägare, bjuds in till nästa samrådsmöte. Anna Glas kan också tillfrågas.

Återkoppling: Ledfyren installerades i samråd med förvaltaren en gång i tiden när fastighetsförvaltningen gjorde iordning undertak med mera i entrén. Pipljudet (som är för att synskadade ska hitta entrén in och ut) störde dock personalen i centralkassan (Anna Glas) så de är inte i drift längre. Anna Glas hade dock ett möte med några representanter för synskadade så de har varit delaktiga i beslutet att ha dem avstängda. De är dock fortfarande monterade så behövs de någon annanstans vid tillfälle så går det att demontera dem. Synskadades förbund känner inte till vem som varit delaktiga att stänga av dessa och är förvånade över svaret. Ledfyren brukar kunna justeras både i ljudnivå, tonläge och typ av signal. Till exempel vid hamnterminalen i Visby hörs inte ledfyren inne i byggnaden.

Status: Kvarstår.

Fråga: Levereras den utrustningen som synskadade behöver som sig bör? Är det en rimlig process?

Fråga: Hur är det med tillgängligheten på de stora stränderna Tofta och Sudersand?

Återkoppling: Johan Asplund kontaktar entreprenörerna som har hand om stränderna.

Status: Kvarstår.

8 Övriga frågor

Gösta Karlsson har skickat in följande inför dagens möte:

Fråga till samrådets politiker ang. indragen och starkt försämrad färdtjänst för synskadade på Gotland.

Den nyligen uppkomna förändringen, på några få platser i landet, nu även på Gotland om indragen och försämrad färdtjänst för synskadade personer, som haft färdtjänst under många år ser vi som en svår diskriminering.

Vi vill veta, Är den införda förändringen i Region Gotland, ett politiskt fattat beslut i tekniska nämnden, eller är det en enskild handläggare som tar sig rätten att besluta om indragen och minskad färdtjänst för synskadade?

Att ha en nedsatt synförmåga, innebär att man har stora svårigheter att orientera sig, i samhället både i okända och kända miljöer oavsett årstid eller tid på dygnet.

Synskadan begränsar starkt synskadades möjligheter att vara delaktiga i samhället, som andra medborgare, på samma jämlika villkor. Att då ha en fullgod färdtjänst är ovärderligt.

Synskadades förening SRF Gotland och SRF Riksförbundet ser sådana här beslut som en svår diskriminering av en grupp funktionsnedsatta.

Enhetschef Jyrki Vainio svarade att det finns en ordning för hur bedömningen går till och berättar processen för den. I bedömningen utgår man bland annat från lagar, regler, utslag i rätten och underlag. Det går inte att ta in annan hänsyn än underlag.

Jyrki Vainio svarar att det är myndighetsbeslut som handläggarna får fatta beslut om efter delegation från tekniska nämnden. Om man som medborgare inte anser att beslutet faller väl ut kan man överklaga till förvaltningsrätten. En högre rättsordning kan göra förändringar. Teknikförvaltningen tar till sig om förvaltningsrätten gör andra bedömningar. Det specifika ärendet är överklagat.

Synskadades förening SRF Gotland och SRF Riksförbundet anser att det är några inga ändrade omständigheter i det specifika ärendet. Jyrki Vainio svarar att det är en individuellbedömning i stunden. Samhället förändrats och hjälpmedel som finns tillgängliga. Man får inte ta in externa omständigheter i bedömningen. Det är det medicinska behovet av färdtjänsten som bedöms. Det kan bli ändringar i bedömningar när rättpraxis ändrar sig, fast man har samma funktionsnedsättning. Synskadades förening SRF Gotland och SRF Riksförbundet anser att medborgaren blir av med färdtjänsten. Jyrki Vainio svarar att det handlar om nya beslut.

Tommy Gardell (S) berättar att det görs en översyn av färdtjänsten. Andra regioner pausar. Region Gotland har fattat ett nytt beslut. Politikerna är överens om att det är ett felaktigt beslut, Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att besvara Vänsterpartiets nämndinitiativ och får återkoppling nästa nämndsammanträde. Gösta Karlsson, synskadades riksförbund, och Johan Seige, synskadades riksförbund, tycker att det känns tryggt.

Jyrki Vainio, enhetschef, väntar på vad förvaltningsrätten kommer fram till i det specifika ärendet. Ny rättspraxis.

Johan Seige, synskadades riksförbund, informerar om föreläsningen som han ska hålla i samband med nästa nämndsammanträde 25/5. Jyrki tar med sig informationen om föreläsningen till förvaltningen.

Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, berättar att gatubrunnen vid Terra Nova skolan har varit tät sedan i höstas. I vintras var det is på flera meter runt brunnen. Järnbågen över brunnen är också trasig.

Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, är intresserad av statistik för gratis bussåkande och undrar hur man noterar de som åker på fri kallelse. Jyrki Vainio, enhetschef, berättar att hantering i nuläget görs manuellt, knapp som chauffören trycker på. Jyrki berättar att man kommer få grepp om detta framöver med ett system som läser av hur många resenärer som finns med vid varje bussresa och stämmer av det mot biljettantalet. Jyrki är även intresserad av beläggning av fordonen.

Yvonne Larsson, Bröstcancerföreningen Rosa, berättar om bemötandet från en busschaufför som hon uppmärksammande vid sin senaste resa.

Busschauffören kunde inte svara på om bussen denne körde gick till Visborg och hade inte heller tillgång till busstabl. Jyrki Vainio, enhetschef, tar med sig synpunkten om bemötandet.

9 Mötet avslutas

Ordförande tackar för idag och mötet avslutas.

Nästa möte 28/9, därefter 29/11.